

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1941. SZEPTEMBER 22.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. ÉVFOLYAM, 119. SZÁM

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050
Előfizetés egy óra. . . . . 2.50 P.
Negyedévre . . . . . 7.20 P.

A NÉMETEK LEVÁGTÁK KRIM FÉLSZIGETÉT

Véresen összeomlott a szentpétervári szovjet kltörési kísérlet — A Szovjet feladta a reményt, hogy megvédheti a Dnyeper közötti területet — Ósel szigete szilárdan német kézen — Bomlás a visszaözoönló vörös hadakban Szovjet tengeralattjáró elsüllyesztett egy bolgár hajót

Megszakadt a bolgár-szovjet diplomáciai viszony?

A harctéren nagyjelentőségű események történnék. A harctéri helyzetet a gyorsütemű német előretörés jellemzi a keleti front minden szakaszán, Leningrádtól az Azovi tengerig. A német vezéri főhadiszállás két különjelentést közölt a világgal.

Az egyik különjelentés beszámol az Atlanti óceánon lefolyt nagy csatáról, amelynek eredményeképpen a német tengeralattjárók elsüllyesztettek 13 súlyosan megrakott kereskedelmi hajót és négy másik hajót meg rongáltak. Az elsüllyedt hajók vizkiszorítása 82 ezer tonnát tesz ki. Három angol őrhajó kivonta magát a harcból.

A másik különjelentés arról számol be, hogy német csapatok birtokukba vették és biztosan tartják az Ósel szigetét.

A hadijelentések közlése szerint Szentpétervárnál a szovjet csapatok kltörést kíséreltek meg, ez azonban véresen összeomlott. A német gyűrűlyan borzalmas tűz alá vette a bolsevistákat, hogy a harcba dobott harcikocsi közül 302 páncélost a németek megsemmisítettek. Hír van arról is, hogy Vorosilov repülőgépen megszökött s most egy távolabbi helyen szervezi meg a szovjet haderőt, hogy ellentámadást intézzen a németek ellen és így tehermentesítse Leningrád védőit.

A Kievnél körülzárt négy szov-

jet hadsereg felmorzsolása tart. A németek eddig 185 ezer foglyot ejtettek.

A déli fronton a német csapatok eljutottak az Azovi tengerig, s így Krim elveszettek tekinthető.

A Magyar Távirati Iroda érdekes jelentést közöl arról, hogy a visszavonuló szovjet csapatok nagy gyorsasággal menekülnek az ellenség elől és hogy ez a visszavonulás teljesen rendezetlen. A szovjet hadseregben a bomlás jelei mutatkoznak. A vezetők már korábban elmenekültek, s a visszaözoönló szovjet hadsereg már nem tud megállni a Dnyeper és a Donec közötti nagy térségen. Minden törekvése oda irányul a szovjet vezetőségnek, hogy a Donecen túl egy újabb védelmi vonalat építsen ki, s itt kísérelje meg az ellenállást.

Diplomáciai téren is nagy események vannak. Az érdeklődés ismét Törökország és Bulgária felé irányul.

Törökországban Clodius a hír szerint befejezi tárgyalásait. Nagyon érdekes az a hír is, amely szerint Ankara és London között már megtörtént a megegyezés kereskedelmi téren. Ankarai körökben egyébként derülátók.

Bulgáriából is érdekes hírek érkeznek. Filov tegnapi beszédében felhívta a lakosságot arra, hogy mindent, amit észlel, jelentse azonnal.

Ez vonatkozik főleg az ejtőernyősökre. A Szovjet az utóbbi napokban csapatostól dobja bolgár földre az ejtőernyősöket.

A második érdekes hír, hogy Bulgária és a Szovjet között megszakadt a diplomáciai kapcsolat. Ezt még nem erősítették meg, de ettől függetlenül nagy szenzációt kellett.

Olyan hírek is érkeztek, hogy szovjet tengeralattjáró elsüllyesztett egy bolgár hajót. Ez az ellenségeskedések nyílt megkezdését jelentené.

A londoni rádió foglalkozik a harc téri eseményekkel és most elsősorban ismeri be a német sikereket azal, hogy jelenti Kiev elesét. A rádió szerint a szovjet helyzete ma sokkal súlyosabb, mint két héttel ezelőtt.

A távolkeleti helyzetre jellemző az a Reuter jelentés, amely arról számol be, hogy a japán—amerikai tárgyalások megakadtak.

Amerika lázasan készülődik a Távolkeleten. Megerősítették Vladivosztokot is. Ide legutóbb husz szovjet hajó futott be erősen sérülten. A kikötő azonban nincs berendezve arra, hogy a hajókat kijavítsák, s ez súlyos veszteséget jelent a szovjetnek.

A Corriere della Sera jelentése arról számol be, hogy a Don medence minden üzeme beszüntette a munkát, mert nincs üzemanyag.

Ég a fáklya

amely a legnagyobb magyar emlékének hódol most az egész országban. Világít a fáklya, amelyet a Kormányzó Úr gyújtott meg Széchenyi 150. születése alkalmából.

A legnagyobb magyar mondotta ki valamikor a századokra kiható nagy ígét: Magyarország nem volt, hanem lesz! Az a munka, amelyet Ő végzett, bélyegét ütötte az egész nemzetre és eszméi világító fáklyaként maradtak meg az utókor számára.

Azt hirdette, hogy a tudás győz, a tudatlan ember rab. Nagy jelszava: „Nem lát-szani, hanem lenni!” Kerüljük a látszatot, a külszínre való munkát, de becsüljük a belső értéket, a nemzet ezeréves szent hagyományait, az új életre ébredő magyar nép évezredes hivatását.

Az ő igazságit iránt most fogékonyabbak vagyunk. A magyar nép most ismét viharban áll — mondotta Bárdossy is. Vére hullik a harcmezőn.

Arra tanít a legnagyobb magyar, hogy küzdeni kell. Minden sikertelenség után újra kell kezdeni a küzdelmet, mert minden becsületes munkának megjön az eredménye.

Az embert kitarítása, buzgósgája teszi a nemzet értékes tagjává, s most, amikor az Ő jubileumát ünnepezzük, arra szólít fel az emlékezés, hogy az egekbe nézzünk. Emelje fel minden magyar a fejét, emelje fel a tekintetét minél magasabbra és higgyünk abban a jóslatban, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz!

Szebb lesz mint volt, olyan lesz, amilyennek minden magyar elképzeli, nagy és hatalmas. De nekünk kell nagygyá és hatalmassá tenni. Nekünk kell ősz szefogni egy emberként s dolgozni a jövő érdekében. Merítsünk erőt az ő gondolataiból és lelkesedést, áldozatkésztséget a rávaló emlékezésből.

MNN ROHAMCSÓNÁK TÁMADÁSRA INDUL A SZOVJETFOLD EGYIK TAVÁN

A németek elérték az Azovi tengert

Vezéri főhadiszállás, szeptember 22.
(Német Távirati Iroda) A véderő főparancsnoksága közli vasárnap:
A német támadó arcvonal déli szárnyán elértük az Azovi tengert. Ennek előfeltevéle volt az a hősi küzdelem, amelyet egy gyalogsági hadosztály folytatott, amikor Berislav mellett, Chersontól 60 kilométerre északkeletre a legsúlyosabb körülmények között átkelt a Dnyeper széles alsó folyásán és a hídfőt minden ellenséges ellentámadással szemben meg is tartotta. A Kievtől keletre és délkeletre körülzárt ellenség megsemmisítése tovább folyik. A nyugatról Kievebe hatolt német kötelékek áttörtek a Dnyeperen kelet felé és egyesültek a Desnán át északról támadó erőkkel. Az ellenség heves áttörési kísérletei kudarcba fulltak. A hadifoglyok száma és a hadizsákmány tömege óráról-óra nő. A hajóhad egységei mélyen behatoltak a Finn-öbölbe, megerősítették az aknazáróövet és biztosították a Balti-tenger szigetei ellen indított hadműveleteket. A légihaderő Krimtől északnyugatra elsüllyesztett egy előőrshajót, egy ágyúnaszádot és három kereskedelmi hajót, összesen tízezer tonna úrtartalommal, azonkívül találatot ért el egy szovjet torpedórombolón.

Holtpontra jutottak az amerikai-japán tárgyalások

Washington nem akarja elismerni Japán különleges helyzetét a Távolkeleten

Newyork, szeptember 22.
A New York Times jelenti, hogy az Egyesült Államok és Japán között holtpontra jutottak azok a tárgyalások, amelyek hetek óta folynak a csendesóceáni feszültség enyhítése érdekében.

Hull amerikai külügyminiszter idegenkedik attól, hogy elismerje Japán különleges helyzetét a Távolkeleten. Amerikai részről hangsúlyozzák, hogy addig nincs lehetőség a tárgyalások eredményességére, amíg Japán fel nem adja mostani álláspontját. (MTI)

A kievi győzelem döntő lehet a háboru kimenetele szempontjából

A moszkvai értekezlet elmarad?

Róma, szeptember 22.
A Popolo di Roma nagy cikkben foglalkozik a kievi győzelem után előállott harctéri helyzettel és megállapítja, hogy ez a siker az új Európa győzelme volt a bolsevizmus felett. A kievi győzelem döntő lehet a háboru kimenetele szempontjából.

A Kiev körül még folyó megsemmisítő harcokkal egyidejűleg jól haladnak előre a Szentpétervár ellen folyó német hadműveletek is. Vorosilov hír szerint elmenekült Szentpétervárról és megkísérli a szovjet erők összefogását a város védőinek tehermentesítésére. Szentpétervárban élelmiszerhiány lépett fel, az állatok pedig elhullanak.

Az olasz lap azt a feltűnésteltető hirt közli, hogy a moszkvai értekezlet elmarad és így dugába dőlnek Churchill és Roosevelt tervéi. Az angol sajtó aggódó hangon ír a kaukázusi olajmezők sorsáról. Azt írják az angol lapok, hogy 8 héten belül eldől, vajjon a Szovjet megtudja-e tartani az olajmezőket, vagy elveszti azokat. Anglia különben olyan súlyosnak tartja a Szov-

jet helyzetét, hogy lemond amerikai rendelkezéssel kapcsolatban az elsőbségről, mert a Szovjetnek elegendő szüksége van a hadianyagra. Sztalin közölte Roosevelttel, hogy a Szovjet ellenállása az amerikai hadianyag mennyiségétől függ. (MTI)

150.000 FOGOLY!

Berlin, szeptember 22.

A vezéri főhadiszállásról jelenti a Német Távirati Iroda: Reichenau vezértábornagy hadserege, valamint Kleist és Guderian vezérezre-des páncélos hadseregei a Kievtől keletre folyó útközvetben a körülzárt ellenség erős részeit megsemmisítették és máris több mint 150.000 foglyot ejtettek s 151 páncélos harcikocsit, 602 löveget és beíthatatlan mennyiségű egyéb hadianyagot zsákmányoltak. A körülzárt ellenség megmaradt részeinek szétverése folyik. A foglyok száma és a zsákmány mennyisége előre láthatóan még erősen emelkedni fog.

Törökország kereskedelmi egyezményt kötött Angliával

Zürich, szeptember 22.

Mint Ankarából jelentik, Törökország kereskedelmi egyezményt írt alá Angliával. Az egyezmény megkötése nagy meglepetés, tekintettel az Ankarában más állammal folyó kereskedelmi tárgyalásokra. (MTI)

ÉSZAKMANDZSURIÁBAN BUNOS KEZEK LEPRAJÁRVÁNYT IDÉZTEK ELŐ

Sinking, szeptember 22.

Mandzsú lapjelentések szerint Északmandzsúria állatállományát lépfene járvány tizedeli. A járvány Hailár, Észak-Ningán, Kirin és Tjing-Tiang tartományokban nagy pusztításokat végzett a szarvasmarha és juhállományban. A hatóságok megállapították, hogy a járvány szabotázs következménye. A megindított nyomozás során megtaláltak egy üvegcset, amelyben nagyobb mennyiségű lépfene bacillus volt. A tettes a következményektől való félelmében öngyilkosságot követett el.

OLASZ SIKEREK A KELETI ARCVONALON

Róma, szeptember 22.

A Stefani iroda különtudósítója jelenti a keleti arcvonalról, hogy az olasz expedíciós hadsereg nagy sikerrel működik együtt a szövetséges csapatokkal az ukrainai harcokban. A kievi csata után az olasz seregek újra mozgásban vannak, hogy fontos újabb feladatokat oldjanak meg. (MTI)

A Don iparvidékén szünetel a munka

A fontos ipartelepek munkását harcra dobta a Szovjet

Róma, szeptember 22.

A Corriere della Sera jelenti, hogy a Szovjet híres Donvidékének valamennyi ipartelepén szünetel a munka. A fontos ipartelepek munkáikat elvitték katonának. A munka beszünteté-

NEMZETI MOZ

Kedd, szerda, csak 2 napig!

A gyáva hős

CIMSZEREPBEN AZ ÉDESHUMORUS

Heinz Rühmann

valamint

Hans Moser

Jön: „Kivánsághangverseny”

Pótműsor: Legújabb magyar és UFA híradó

Helvárak: Erkelv és zsöllve 1.20. I. hely 1.—
II. hely 80 fillér. III. hely 60 fillér.
Az előadások kezdete: hétköznapokon 5, 7
és 9 órakor, ünnepeken 3, 5, 7 és 9 órakor.

sére az a körülmény adott okot, hogy az iparvidéket nyersanyaggal ellátó bányák már mind német kézre kerültek és így azok nem kapnak nyersanyagot.

A donvidéki iparüzemek munkájának beszüntetése komoly válságba sodorja a Szovjet ellátását. (MTI)

EGY NAP ALATT 65 REPULÓGÉPET VESZTETT ANGLIA

Berlin, szeptember 22.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a csatorna felett vívott harcokban 24 óra alatt 65 angol vadászgépet semmisítettek meg a német erők. A német veszteség három gép volt. (MTI)

A SVÉDEK INTERNÁLTAK 80 SZOVJET TENGERÉSZT

Stockholm, szeptember 22.

A svéd távirati iroda közli, hogy a svéd partvédő hajók elfogtak és átadtak a hatóságoknak 80 szovjet tengerészt, akik a vörös hadiflottához tartoztak. A tengerészeket internálták. Arról, hogy a tengerészek milyen hajókon jutottak svéd vizekre és milyen irányból jöttek, nem közöl adatokat a svéd távirati iroda. (MTI)

Megszakadtak a bolgár-szovjet diplomáciai kapcsolatok?

Stockholm, szeptember 22.

(NST) A Szovjetunió és Bulgária között általában megszűntek a diplomáciai kapcsolatok. Mint a Stockholm Tidningen tudósítója Ankarából jelenti, a diplomáciai kapcsolatok megszakításáról szóló hírek a legújabb moszkvai bolgár tiltakozással kapcsolatban terjedtek el.

FILOV MINISZTERELNOK A BOLGÁR KÜLPOLITIKÁRÓL

Szófia, szeptember 22.

(Stefani) Filov miniszterelnök nyilatkozatot tett, amelyben megállapította, hogy

Bulgária külpolitikai helyzete kielégítő.

Ez a külpolitika — mondotta a miniszterelnök — Bulgária egyesítése után minket a tengelyhatalmak oldalára állított és biztosítani fogja az országnak a boldogulást a nemzeti élet minden terén. A győzelem több mint bizonyos. A tengely sikerei, amelyek a bolgár nép egyesítését lehetővé tették, alapját szolgáltatják a bolgár politikai és kulturális erőnek is.

Bulgáriának ezért a tengely üdvös művét a magáénak is kell tekintenie.

Ez a bizonyosság kell, hogy meghatározza a bolgárok viszonyát a tengelyhatalmak irányában.

KÉT BOMBÁT DOBTAK A BUENOSAIRESI NEMZETI KOVETSÉG ÉPÜLETÉRE

Lisszabon, szeptember 22.

(NST) Mint Buenos Airesből jelentik, az argentinai német nagykövetség épülete előtt tüntetés zajlott le és két bombát dobtak a tüntetők az épületre, amelyek közül az egyik rossz szagú gázt tartalmazott. Az Exchange Telegraph jelentése szerint, amely erről a tüntetésről beszámol, a rendőrség szétszórta a körülbelül husz főből álló csoportot és egy tüntetőt letartóztott.

HIREK

Elhagyta Zombort
a megszálló karhatalmi dandár

A megszálló karhatalmi dandár, miután sikeresen oldotta meg feladatát, a háziezred pedig bevonult, elhagyta Zombort. Olyan csendben hagyta el városunkat, mint amilyen csendben, névtelenül dolgozott. A megszálló karhatalmi dandár ittartózkodásának több mint öt hónapja alatt kemény, katonás, komoly munkát végzett. Ennek a dandárnak a munkáscsapatái építették meg a fel szabadulás első heteiben a Sztapár—Szilberrek közötti műutat, és ők tüntették el a városból azoknak a balkáni állapotoknak a nyomait, amelyeket a jugoszláv rendszer hátrahagyott. Többheti gyorsított munkateljesítménnyel rendbehozták Zombor viz és sár alatt lévő uccáit, olyképen, hogy több-kilométeres utvonulat feltöltöttek, rendbehozták a kövesutakat, az árokrendszert és a középületeket. Olyan munkát végeztek el 5 hónap alatt, amelyhez a jugoszlávoknak nem volt elegendő 20 év sem. És mindezt a legnagyobb csendben, reklám nélkül, katonás pontossággal.

A dandár elment, új feladatok, új kötelesek hívták el tőlünk. A város lakosságának szeretete kíséri útján. Elmentek, emléküket azonban őrzik azok a maradandó értékű eredmények, amelyeket öthónapos szíves, kemény munkával elérték.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleky Kornél (Zöldfa) utca 12.
Ügyeletes gyógyszerész: Angyal, Jókai tér.

Küldöttségek a főispánnál. Deák Leó dr. (főispán) hétfőn több küldöttség tisztegett. A madarasi küldöttséget Bódy Mihály községi elnök vezette. Bácsgyulafalváról Lantos János plébános vezetett küldöttséget. A zombori hitközség nevében Szekenderovics Antal plébános, pápai-kamarás tisztegett a főispán előtt. A női kongregációt Husveth Gizi, a leánykongregációt Medveczky Sári és ftd Raab Sándor vezették s kérték a főispánt, hogy továbbra is biztosítsa jóindulatáról az egyesületet. A szociális misszió nevében Huber Józsefné jelent meg a főispán előtt.

A mi szücsünk a budapesti
Váci utcai P A L U G Y A I

A Duna—Tisza Mezőgazdasági Kamara vezetőségének látogatása a bácskerteszi szövetkezetnél. A Duna—Tisza Mezőgazdasági Kamara vezetősége délvidéki körútja során látogatást tett a Mész szövetkezetnél Bácskerteszen. A vendégeket Guzvány György szövetkezeti elnök üdvözölte.

Egyházi hírek. Reible Rókus mellé Phiel Sándor került vic. adjunctusnak Bács ordasra. — Helmlinger Benedek kerényi káplánt az apatini Jézus Szt. Szive vicariába helyezték káplánnak. — Kanyó Lajos do roszlói id. lelkes, akit a szerbek parancsára Budanovics Lajos apost. adminisztrátor kimozdított a bácskerteszi plébániáról, most október 1-én visszatér szeretett hivei körébe.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Plébánost választ Ada. A római katolikus hitközség 28-án választ plébánost.

Plébános beiktatás. Vasárnap, szeptember 21-én volt Bányán az új plébános, Morvay István ünnepélyes beiktatása. Az installáció szertartásait dr. Kerner István kanonok, rektor végezte.

Zombor—Jászkarajenő

közt nincs közvetlen összeköttetés, mégis hamarosan ismerni fogja ezt a kedves, alföldi községet nemcsak Zombor, hanem bácskának minden visszatért része. T. i. a trianoni rabság idején Jászkarajenő határában fedezték fel a csodás hatású forrást, mely annyi epe-, gyomor-, májbeteg egészségét adta vissza. A Mira glauber-

sós gyógyvizzel, orvosi tanács és ellenőrzés mellett 4—6 hetes kúra tartandó, mely gyógyítja, megelőzi az említett betegségeket, s rendezi az emésztést, anagcserejét. Kapható gyógy-szertárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben.

Jó ára van a horgosi bornak. A horgosi bor iránt nagy a kereslet. A bor literjéért 1.20 pengőt fizetnek nagyban. A mustot már előre leköltötték 70—80 filléres literenkénti árban. A paprikapiac is élénk volt. A hüvelyes paprika 13—15 pengős árban kelt el, a zuzott paprika ára 160—170 volt.

Az őrszállási munkások, akik más községekben akarnak kukoricatörést és répaszedést vállalni, jelentkezzenek a községházán. A kukoricatörést egy tízed, a burgonyaszedést egy nyolcadrésért vállalják.

Ezúton köszöntöm minden kedves ismerősömet és bucsuzom.

Zombor, 1941 szeptember 20.

Korond,
hdgy. áll. ti.

Horvátországban elkobozták a szerb egyházi javakat Zágrábból jelentik: A Poglavnik rendeletére a horvát állam elkobozta az egykori szerb iskolaalap vagyont, továbbá a szerb felekezeti gimnázium, valamint a szerb egyház és a lelkeszi szeminárium javait Karlócaiban. Ismeretes hogy Karlóca a szerb patriárka székhelye volt.

A Horvátország gazdasági megújítását intéző igazgatóság pedig a horvát állam javára elkobozta az eddig magántulajdonban lévő gyógyfürdőket Krapina-Teplicen és Stubica-Teplicen. Mindkét fürdő Zágráb közvetlen közelében van.

»Bizalom« könyvecskére
6 havi részlethitel

„Bizalom
Gazdasági Szövetkezet”
ZOMBOR, Basa utca 3.
(gimnáziummal szemben)

Az őrszállási magyarok gyűjtötték a bilkei országzászlóra. A gyűjtés eredménye eddig 74 pengőt tesz ki. A gyűjtést Drobina János végezte.

Az újságírójelölt kézikönyve. Az Országos Magyar Sajtókamara Könyvtára című könyvsorozatban, annak ötödik számaként most hagyta el a sajtót Gáspár Jenő szerkesztésében az: Újságírójelölt kézikönyvének hat füzet. Az első füzetben a magyar sajtójog részleteit ismerheti meg az olvasó. A második füzet Daryas János, a Magyarország szerkesztőjének előadását tartalmazza Magyarország nemzeti kisebbségeiről. Dr. Halász Sándor Az újságíró és nyomda cimen tartott előadásával foglalkozik egy harmadik füzet, dr. Imrédi-Molnár László „Az elemi térkép-olvasás vezérfonaláról” írt, Nyigri Imre előadásait ismertető füzet címe: A nemzetiségi térkép — nemzetiségi statisztika. Dr. Rónai András előadását a „Gondolatok a politikai földrajz témaköréből” címen ismerteti a hatodik füzet.

A „PEST“ kávéház

hárjába csütörtökön pesti énekes, táncos- és zenésznők érkeztek. Minden este szenzációs műsor. Kitűnő hangulat, — családi árak. Nyitva 3 óráig

Napfogyatkozás Kinában. Több mint 300 év óta vasárnap lesz az első teljes napfogyatkozás Közép-Kinában és a szovjet középázsiai területén. Dél előtt 10 órakor kezdődik a napfogyatkozás és először a szovjet területeken lesz észlelhető. A föld minden tájáról érkeznek tudósok és kutatócsoportok a ritka természeti esemény színhelyére, többek között a tokiói, szandai és kiotoi japán egyetemek, valamint a nankingi tudományos körök megfigyelői, akik Hankauban észlelik a tüneeményt. A csillagászok számítása szerint legközelebb 176 év múlva kerül sor újabb napfogyatkozásra.

Épül a topolyai hősök emlékműve. Topolyáról jelentik: A hősök emlékművére eddig 25.000 pengő gyűlt össze. A bizottság Horvai János szobrászművész tervét fogadta el. A monumentális hősök szobrát a gróf Zichy-féle kertben emelik fel.

Közös otthont építenek a topolyai egyesületek. A társadalmi egyesületek Turmezey István községi főjegyző indítványára elhatározták, hogy közös egyesületi otthont építenek. Helyet kapna az otthonban a Katolikus Kör, a Levente-egyesület, az Iparos és Daloskör, a Gazdakör, a Sportegyesület és az ifjusági egyesületek. A közös otthont a gróf Zichy parkban építik fel.

Hogyan lehet friss zöldségünk télen? Erre tanít meg a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikket közöl még az idejű mustok helyes erjesztéséről, a védekezés elraktározásáról, a darazsak irtásáról, a silány talajokon is eredményesen termeszthető gyümölcsfajtákról, gyümölcstároló házi építéséről, a szőlő rothadásáról, az alma varasodása elleni védekezésről stb. A dusan illusztrált két száklaplóból a »Növényvédelem« kiadóhivatala (Budapest, VI. Aréna-ut 84.) e lapra való hivatkozással díjazatlanul küld egy alkalommal mutatványszámot.

S z i n h á z

Heti műsor:

Hétfő este: Kétezerpengős férfi. Bérlet.
Kedden este: Kolozsvári dáridó. Bérlet.
Szerdán este: Kolozsvári dáridó. Bérlet.
Csütörtökön este: Régi jó Budapest Bérlet.
Pénteken este: Becskereki Menyecske Fil-léres (fél) helyárrakkal.
Szombaton este: Tüzmadár. Lánczy Margit felléptével. Bérlet.

Ma hétfőn este ismétli meg a szintársulat a múlt héten oly hatalmas sikert aratott »Kétezerpengős férfi« c. vigjátékúj-donságot melynek minden egyes jelenetét megtapsolta a közönség.

Kedden este a »Kolozsvári dáridó« c. operettúj-donság kerül színre teljesen új kiállításban, melynek új díszleteit Ballon József budapesti iparművész festette. A darabot Márkus Lajos rendezte, a két női főszereplő Sárvay Rózsi és Hatházi Mária.

Nyilttér*)

Ó V Á S I

Nyomatékosan felhívom a délvidéki magyar közönség figyelmét arra, hogy a legutóbbi napokban a délvidéki magyar hírlapok há-sábján bizonyos nyilatkozattal kapcsolatban szerepelt »Délvidéki Album« (Megtíportak), valamint a Délvidéki Magyarság egyik rendőri hírével kapcsolatban szerepelt Vármegyei Szociográfiák sorozatában megjelenő »Magyar Városok« című könyvekkel az én szerkesztésemben megjelenő »A visszatért Délvidék« című kötetnek semmiféle, még legtávolabbi kapcsolata sincs. »A visszatért Délvidék« munkatársai a délvidéki magyarság legelőkelőbb szellemi és művelődési vezetőinek köréből rekrutálódnak, kiadója Halász Pál keresztény magyar könyvkiadó cég, amely a terjesztés munkáját még a katonai közigazgatás legfőbb vezetőjének engedélyével kezdte meg és azóta is mind a mai napig gondosan ügyel arra, hogy megbízott tisztviselői semmiféle megtévesztéshez vagy erőszakos fellépéshez ne folyamodjanak.

Budapest, 1941. szeptember 19.

Csuka Zoltán.

*) E rovatban közöltek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Széchenyit követve merjen a nemzet nagy lenni!

A Kormányzó Ur meggyújtotta az emlékezés fáklyáját

Budapest, szeptember 21.

Széchenyi születésének 150 évfordulója alkalmából a fővárosban nagyszabású ünnepek voltak a Vigadóban.

Féltenegy órakor harsonaszó jelezte a kormányzói pár érkezését s a Vigadót zsutolásig megtöltő közönség percekig tartó tomboló ünneplésben részesítette az államfőt, aki Himnusz elhangzása után meggyújtotta az emlékezés fáklyáját és a következő szavakkal adta át az ifjuság küldetésének:

Emlékezzünk gróf Széchenyi Istvánra, a leghívebb és legnagyobb magyarra, aki égő fáklyaként világított és világít ma is nemzetének.

— Tüneményes élete, kiapadhatatlan

alkotóereje és irányító eszméi mindenkori útmutató fényt jelentenek a magyarság számára.

— A Széchenyi szelleméből fakadó tűz az áldozatos, tiszta hazaszeretet tüze. Átadom ezt a tüzet a magyar ifjuságnak, hordozza lelkeben, védje a viharban és vigye embertől emberig, faluról falura, városról városra.

Az ifjuság képviselője ekkor magasra tartott fáklyával, körülveve társadalmi réteg és foglalkozási ág képviselőjétől, elindult a tereméből. Ezután az Egyetemi Ének karok énekeltek, majd Bárdossy László miniszterelnök mondotta el mély hatást kelthető ünnepi beszédét.

—«»—

Bárdossy miniszterelnök emlékbeszéde

— A nemzet igazi ereje — kezdte beszédét Bárdossy László — saját véréből származott, nagyjainak szellemében és munkái megvalósult eredményeiben él. Mentő sugárzóbb a szellem, mentől inkább válik példaadásuk bennünk cselekvéssé, annál erősebb az a közösség, amit nemzetnek nevezünk. Mert mi a nemzet? Sok kis emberi erő, akarat és értelem egymásba fonódó személyrelen áramlása. Irányt, célt, tartalmat azok adnak neki, akikben a nemzet megszemélyesíti önmagát. Az igazi nagyok állócsillagok a nemzet egén és a bajok éjszakájában őket keresi a tekintőnk: vajjon most hová, vajjon most merre? Ezeréves történelmünk alatt a Gondviselés a teremő géniuszok egész sorát adta a magyarságnak. Csak az a kérdés, példájuk szerint éltünk-e? Megvalósítottuk-e azt, amit számunkra kijelöltek? Valóságos számonkérés ez azon a napon, amelyen a legnagyobb magyar emlékének ünneplésére összegyűltünk.

Széchenyi István magyar volt a szíve gyökeréig, magyar minden érzése és gondolata. Mindjárt első naplójegyzetei között ezeket a sorokat találjuk: »Bizonyos, hogy én a legigazibb hun fajtából származom. Ezt bizonyítja az a tény, hogy Svájc legszebb alpesi tájain és Itália legbájosabb völgyeiben soha sem érezek olyan melegem, nem tudok olyan önfeledten lelkésedni, mint hazám rónáin». Hívó volt, aki azt vallotta, hogy láthatatlan hatalmak vezérnek bennünket s közülünk a legnagyobb sem sokkal több, mint engedelm-

sebb eszköz magasabb kézben.

— **Öt valóban a Gondviselés magasabb hatalma küldötte erre a földre, hogy felrázza álmából ezt a nemzetet.**

— »Az erő tettek után szomjazdik» — írta. — Az ő titáni ereje is tettekre vágyott. A perc emberek üres tülekedései és civódásai felett olyan idegenül állott, mint égbenyuló sziklacsucs a lábánál terjengő mocsár felett. Sohasem magát, mindig csak az egészet, a nemzetet nézte. A cselekvés öröme, az alkotás vágya úgy izzott benne, mint még senkiben ezen a magyar földön. Szelleme mindenre kiterjedt, mindenre átfogott, amiben alkotni, javítani való akadt. Történelmünkben páratlan ez a soha el nem apadó dinamizmus, amely maga körül valósággal átalakította a magyar világot.

Az ő gondolata teremtette valósággá a »poros, sáros, zezugos Pest-Buda» helyébe azt az ezerfényű csodálatos várost pompás palotáival a folyó két partján. Az ő akarata feszül meg a Duna-híd két hatalmas pillére között. Messze tájakon áthaladó vonatok, a Dunán, a Tiszán, a Balatonon tovasikló hajók az ő nevét mondják. A szerteágazó utak az ő kezeirása, S délen a Vaskapu örökre az ő emléket álmodja.

— A Magyar Tudományos Akadémia az ő szellemének háza. Az állandó magyar színjátszás megteremtését, s a testnevelés rendszeresítését ő sürgette, s mindenütt otthon van, ahol a magyar társaséletnek hajlékot emeltek.

Szeptember havában, az erdélyi nyár idején

mersékelt áru kel-
lemes üdülést talál

Szovátán

a GYÓGYFÜRDŐ R.-T. szállodáiban és zárt-
kabinos világhírű sósvizében. Szobafog-

lalás és felvilágosítás:

a „Budapest” Üdülő és Turistaszállók központi irodájában, Budapest, VII., Madách
Imre tér 2. — Telefon: 423-386.

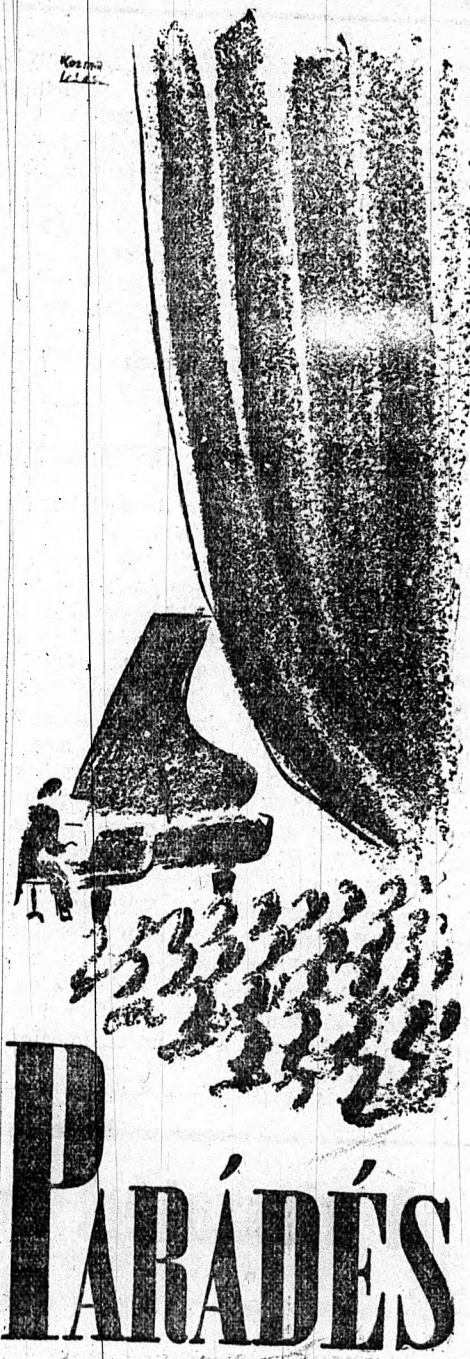
„Iparkodnunk kell, hogy Magyarországon egyetlen ember se legyen kenyér és ruházat nélkül”

— »Egyetlen sovány esztendő a jövőben is — mint már annyiszor — gyászba borítsa a félhazát. A földművelés jobb ismétete soha se ruházzon zöld színt napról esztől mesztelen pusztáinkra s avar fenekjünkre?... Leginkább pedig legyen nagy tökéletesség, fejlett nemzeti erkölcsiség, azaz számos vagyonos és egy ügyefogyott sem, temérdek tanult és egy tanulatlan sem, számtalan hazafi s egyetlen korcs sem... (Lelkes taps.)

— Egyesült erővel iparkodunk azon, hogy Magyarországon egy ember se legyen kenyér és ruházat nélkül, fedél és szakismeret nélkül és az erkölcsi műveltséget senki se nélkülözze» Mert minden

nép saját fiaiban hordozza az élet s a dicsőség, vagy a halál és a szegény csiráit. Ne keressük mentőket sehol egyebütt, mint saját, vagy inkább személyes erényeinkben és lelki felsőbbségünkben.

— Akármennyit idéznénk is — folytatja ezután Bárdossy László, — alapja mind-egyik gondolatnak ugyanaz. Rendíthetetlen hit az erkölcs és a szellem erejében, rendíthetetlen hit a magyarság jövőjében. A magyarság sorsáért sokszor gyötörték kétségek, aggodalmak, lázalmok, egész az örületig. De lelke mélyén mindig élt a bizonyosság, hogy az éjszakák lidérces összevissza álmai után mindig ujra megjön a rózsaszínű hajnal.

PARADÉZ

*A magyar urköltészet
alkalmi ruhája!*

Ez a klasszikus szépségű ruha hangtalan színvállás magyarságunk mellett. Hangversenyre, színházba, társadalmi eseményeknél: ezt viseli, aki magyar — s aki ad magára.

Kizárólag nálunk kapható.
Kérje képes ismertetőnkét!

Divatcsarnok

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 70-76

A MAGYAR NEMZET MÉLTÓ AZ ÉLETRE, MELYÉRT ÁLDOZATOT IS TUD HOZNI

— Mintha csak a mi nemzedékünk számára üzenté volna: »Igen, földik! élünk még, nem vagyunk holt nemzetnek szerencsétlen tagjai, sem »élő szobor». Leirhatatlan kinok közt becsületesen vívtunk. Kicsi és nagy a tehetsége szerint.»

— A mi biztatásunkra, a mi megerősítésünkre írta ezt is:
»A magyar faj újra és újra kimene-
kült a halál karjaiból és ismét lábra
kapva, megint az élők közé állott.

— Vitéz katonái távoli harctereken ezer halál veszélye között napról-napra, óráról-órára bizonyosságot adnak arról, hogy ez a nemzet élni akar és hogy méltó az életre, amelyért áldozatot is tud hozni. (Nagy taps.) Méltó arra a jobb, arra a szebb jövőre, amelynek biztató ígérete — mint tisztá harangszó — áthangzik a vihar zugásán és amelynek megvalósítása rajtunk, a mi elszánt akaratunkon fordul meg.

— Széchenyi utján, Széchenyit követ-

ve merjen ez a nemzet nagy lenni, de legyen egyszersmind bölcs is. Bizzék erejében, bizzék önmagában — de sohasse bizza el magát.

— S fohászkodjunk Széchenyivel együtt a Gondviseléshez: »Adj nekünk, Uram Isten, tanácskozásra hidegvért s önts állhatatos tüzet ereinkbe a végrehajtásra.»

A miniszterelnök beszédét többször szakította meg a helyeslés és tetszésnyilvánítás, végül pedig szünni nem akaró taps fogadta.

—oooOooo—

Széchenyi emlékünnepély Zomborban

Bács-Bodrog vármegye is méltó keretek között ünnepelte meg a Széchenyi évfordulót. Szabadkán, Újvidéken, Zentán és Bécsein rendeztek nagyszabású ünnepségeket.

Zomborban a Magyar Közművelődési Egyesület rendezte meg a Széchenyi emlékünnepélyt, amely a felszabadulás megünneplése óta a legimpozánsabb ünnepség volt. Az emlékünnepély műsora Magassy Antal elnök, gimnáziumi igazgató bevezető beszédével kezdődött meg. Magassy elnök vázolta azt a nemzetmentő szerepet, amelyet a MKE a kisebbségi sorsban betöltött és azokat a feladatokat, amelyek a felszabadulás utáni új életben az egyesületre várnak. Üdvözölte dr. Deák főispánt, nemcsak mint a megye vezető tisztviselőjét, hanem úgyis, mint a MKE alapítóját és minden áldozatot meghozó munkását. Felszólította az anyaországból jött magyarokat, működjenek közre az egyesület nemzetvédő munkájában. Az elnök beszédét hosszasan megtapsolta a termet zsufolásig megtöltő előkelő közönség.

Dr. Deák Leó főispán a jelenlévők meleg

ünnepése közben lépett a pódiumra. Tartalmas, tömör és magasszárnyalású beszédében Széchenyit, a politikust ismertette. Megkapó erővel vázolta Széchenyi munkásságát és jelentőségét. Beszéde után percekig ünnepelte a közönség a közszeretethen álló főispánt.

Holpert Gyula gimnáziumi tanár Széchenyiről, a nemzet tanítójáról beszélt. Nemesveretű, költői szárnyalású beszédében impozáns képet festett a legnagyobb magyarról. A közönség hosszasan ünnepelte.

A műsor keretében Ipoly Szilvia Liszt II. rapszódiaját játszotta, Müller János dr. pedig drámai erővel szavalta Arany: Széchenyi emlékezete című költeményét.

A Kaszinóegyesületi Dalárda vegyeskara a műsor kezdetén a Himnuszt, befejezésül pedig a Magyar Hízekegyet énekelte tehetségesen, Kiss János karnagy vezényletével.

A rendező egyesület külön érdeméül kell kiemelnünk, hogy a műsor változatos, élénk, tartalmas és rövid volt.

A visszatért Délvidék jegyzőinek névsora

A Délvidék vasárnapi számában közölte már, hogy kinevezték a visszatért Délvidék jegyzőit és körjegyzőit. Helyszüke miatt csak pár kinevezést tudunk közölni. Most közöljük az egész névsort.

A kinevezett jegyzők a következők:

Bács-Bodrog vármegye területén községi jegyzővé: Apatin Stébler Antal, Bácskertes Bánhidai József, Bácsszentiván Tausz Lénárd, Doroszló Schüsler Károly, Gombos Székely Alajos, Monostorszeg Hámori Béla, Szilágyi Tarján János, Szond dr. Radó Dezső, Sztapán Sánta József, Béreg Preszly István, Regőce Dubánn Elemér, Bács Siller János, Bácsordas Schumacher József, Bácsujfalu Berzenkovits Péter, Dernye Pein Gáspár, Hódság dr. Betes Mihály, Liliomos Virányi Károly, Militics Fiszher József, Paripás Schusztér Sándor, Pincze Csányi Lajos, Szentülöp Oswald Béla, Szilberek Wasche József, Bácskeresztur Hromis János, Cservenka Tausz László, Kiskér Peitl Lajos, Kucora Jakab Lajos, Kula Csávosi László, Överbász Kurcz János, Torza Vetter Károly, Ujverbász Klein Fülöp, Veprőd Kovács József, Bácsföldvár dr. Varga László, Obecse Berecz Gyula, Péterréve Füstös Antal, Szenttamás dr. Czimber József, Turja Izbradits Milivoj, Bácsstóváros Zajic Alajos, Bácsujlak Mutter Jakab, Boróc Kolling Ferenc, Bulkesz Kitsch Lajos, Dunabökény Billanics Tibor, Dunacséb Tiefenbach Bálint, Ópalánka Müller Géza, Palánka Prohászka István, Palóna Barasovich István, Parrag dr. Rozgonyi Kálmán, Szépliget Ziegelsberger József, Szilbács Popovits László, Ujpalánka Hesz Frigyes, Wekerlefalva Horn István, Alsókaból Kandler József, Dunagárdony Nagy László, Felsőkaból Jankovits Iván, Káty Horváth Endre, Mozsor Konkoly József, Sajkáslak Lukács Gyula, Sajkásszentiván Gerber Fülöp, Tiszakálmánfalva dr. Gyimesi János, Titel Orosz István, Tündéres Gyukits Mihály, Bácsfeketehegy Péterfia János, Bajsa György Ferenc, Csantavér Nagy Ferenc, Kishegyes Szép Sándor, Kossuthfalva Csorja Zoltán, Pacsér Arany Gusztáv, Szeghegy dr. Tausz Fülöp, Topolya Sándor Albert, Begecs Zaránd József, Dunagálos dr. Horváth Antal, Hadiknépe Vág István, Horthyvára Tamási András, Kiszács Lado-mérszky György, Kölpény Czoczek Emil, Ofu-

tak Réti János, Okér Schneider Henrik, Osóvé Robonyi Elemér, Petróc Nagyszűcs József, Piroš Zakar Ferenc, Temerin Eichardt József, Tisztaistvánfalva Arnold Adolf, Ujfutak Szeitz István, Ujsóvé Böhm János, Urszentiván Szakács Gyula, Ada vitéz Szarukán Kálmán, Martonos Fehér Mátyás, Mohol Szathmáry Miklós, Bácsgyulafalva Bodonyi T. Gyula, Bajmok Nagy Aladár, Bezdán dr. Kiss Tamás, Csonoplya Eimann Károly, Gádor Bach István, Kerény Wölfl Péter, Körtés Wolfarth Mihály, Küllöd Reimann Péter, Nemesmilitics Retkes István, Oszivác Vida József, Órszállás Székely Ferenc, Ujszivác Endrasser Antal, Boldogasszonyfalva Mamusich György, Csurog Varga Gyula, Nádajla Militics Mátyás, Sajkásgyörgye Pestalich Zakar, Zsablya Szalóczy Menyhért.

Három évre ítélték a vajszkai gyilkost

A zombori törvényszék újból tárgyalta Petlyanszki György 34 éves bogyániréti napszámos bűnügyét. Petlyanszki 1940 szeptember 11-én Vajszkán, Oriold Jakab vendéglőjében konyhakéssel olyan súlyos sebet ejtett Kampel Antal munkáson, hogy az elvérzés következtében néhány órán belül meghalt. A zombori törvényszék annakidején 6 évi fegyházra ítélte a gyilkost.

Az újbóli tárgyaláson Petlyanszki beismerte tettét és azzal védekezett, hogy önvédelemből szurta meg az áldozatot. A kérdéses napon együtt ittak és kugliztak Kampellel. A kuglizásnál szokásos fogadások közben összeszólalkoztak, mire az áldozat kugligolyóval támadt Petlyanszkira. Petlyanszki — vallomása szerint — szorongatott helyzetében kapta elő kését és szurta le támadóját.

A törvényszék a gyilkost három évi szabadságvesztésre ítélte.

Borzalmas tüzvész pusztított Isztambulban

Háromszáz épület a tüzvész martalékává vált

Isztambul, szeptember 22.

Sanar görög városrészben borzalmas tüzvész pusztított. A tüzvész háromszáz épületet hamvasztott el, közöttük a görög pátriárka palotáját is.

DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
ÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
LVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
VIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
IDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
ÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
K DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK
DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK DÉLVIDÉK

Agyonverte társát egy részeg zombori kömüves

A zombori törvényszék előtt Boskov Zsivkó 40 éves kömüves állott vádlotként Boskov 1941 január 23-án az utcán agyonverte Brandobranszki Zsivkó kömüvest.

A vád szerint Brandobranszki bölleeres kedett egyik ismerősénél. Este a kocsmában találkozott Boskovval, akivel alaposan berugott. A két részeg összeszólalkozott, s amikor az utcán birokra mentek, Boskov a kezében lévő hatalmas bottal többször fejbesujtotta társát, aki eszméletlenül esett össze.

A kapott sérülésekbe Bandobranszki még az éjszaka folyamán kiszenvedett. A vádlott önvédelemre hivatkozott. Kijelentette, hogy Brandobranszki késsel támadt rá és többször megszurta. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek találta és erős felindulásban elkövetett emberölés büntette miatt kétévi elzárásra ítélte.

ZOMBOR VÁROS GÖZFÜRDŐJE

11405

kig. 1941.

Hirdetmény

Ezennel tudomására adatik a város közönségének a városi gőzfürdő működési beosztása, valamint a fürdőjegyek árai:

A fürdő nyitva van:

Hétköznaponként 6—12-ig és 14—18 óráig. Vasár- és ünnepnapokon 6—12 óráig. Hétfőn a fürdő szünetel.

Rendes árak mellett a fürdő használható:

Férfiaknak: Nőknek:
kedd délelőtt csütörtök délelőtt
szerda délelőtt
szombat délelőtt

Félfürdő beosztása a következő:
Férfiaknak: Nőknek:
vasárnap délelőtt szerda délután
kedd délután péntek délután
csütörtök délután
péntek délelőtt
szombat délután

A kádak állandóan a közönség rendelkezésére állanak.

A fürdőjegy árai a következők:

Gőzfürdő személyenkint	Pengő 1.—
vagy bérletjegy 12 fürdőre	10.—
Kádfürdő személyenkint	1.20
vagy bérletjegy 12 fürdőre	11.—
12 éven aluli gyermekeknek gőzbe vagy kádba	0.60

Félfürdőre beosztott napokon fenti jegyárak fele fizetendő; kivételt képez a kádfürdő mely használatánál félfürdő jegy nincs.

A fürdő vezetősége.

Eldöntetlen eredményt harcolt ki a Zombori Sport csapata Kaposvárott

ZSE-Kaposvári TSE 3:3 (3:1)

NB III. 1000 néző. Vezette Bulregh. A két csapat a következő felállásban vette fel a küzdelmet:

Zombor: Zahorai — Ivánkovics, Bogdán — Dzsida, Huber, Tordi — Haméder, Pavletics, Kovács, Hári, Rápics.

KTSE: Bodog — György, Horváth II. Biczó, Harag, Havasi — Horváth I. Zentai Kordé, Szekeres, Moldoványi.

Sport támadásokkal indul az első félidő, szép összjáték után Kovács lefut de a háttérben szabálytalanul támadják 11-es. Haméder fut neki s gyönyörű helyzetű labdáját a kaposvári kapus nem bírja védeni. 1:0 a ZSE javára. A gól felvillanyozza a ZSE-csapatát erősen rákapcsolnak, a kaposvári kapu állandóan veszélyben forog a 20. percben Rápicsot szöktetik, aki magután hagyva a védelmet, közelről a há-

lóba vágja a labdát. 2:0 a ZSE javára. A 35. perc ismét sikert hoz a zomboriaknak Rápics beadását Kovács a 16-oson elcsúpi egy pár lépést tesz a labdával s irtózatos erővel a lécs alá vágja s már 3:0-ra vezet a ZSE. Utána lanyhul a játék, a 42. percben a kaposvári középcsatár lefut s beállítja a félidő eredményét. 3:1 a ZSE javára

A második félidő lanyha mezőnyjátékkal kezdődik s gól csak a 15. percben esik a kaposvári jobbszélső beadását az egyik tisztán leszállásba futó játékos kapja, a védelem leáll, de a bíró sipja néma, s csak a gólt jelzi. 3:2. Utána Hárinak van óriási helyzete, de az üres kapu mellé lö. A 39. percben esik a második félidő utolsó gólja s ezzel be is van állítva a végeredmény 3:3. Kaposvári támadásokkal ér véget a mérkőzés.

Súlyos vereséget szenvedett a bezdáni csapat Szombathelyen

SzFC-Bezdáni SE 7:3 (5:1)

A bezdáni csapat nagyon gyenge eredményt ért el. A csapat fáradt volt és talán ennek tudható be nagy veresége. A hazai csapat biztosan játszott és könnyen győzött. Góllövők: Tisza (3), Deák (2), Viktora és Ceglédi, ill. Vukovics III., Albert, Ruff, Jó: Szakály, Kovács és a belsőhármás ill. Fejes, Vukovics III. és Nagy.

A csapatok összeállítása a következő: BSE: Hermann — Fejes, Kiss — Krei-

ner, Vukovics I., Birger — Ruff, Vukovics III., Horváth, Albert, Nagy.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával számítjuk.

SzFC: Wittreich — Farkas, Szakály — Schütz, Kovács, Budavári — Ceglédi, Deák, Visza, Viktora, Gróf.

Pompás győzelmet aratott a ZTK Jánoskalmán

ZTK-JSE 5:1 (3:1)

Játékvezető: Vanyiska. Nagyszámu közönség előtt találkozott a két csapat. Gyönyörű napsütéses időben folyt le a küzdelem. I. o. bajnoki.

A mérkőzés jánoskalmi támadással indul, de a zomboriak azonnal átveszik a játékot és irányítást. A zöldíshérek már a 4. percben megszerzik a vezetést: Peszt egy előreadott labdával megszökik, elmegy a védelem mellett, kicselezi a kifutó kapust is és a hálóba gurítja a labdát. A gól után a hazai csapat támad, de a zomboriak védelme a helyén van. A 10. percben Morvai, a ZTK kapusa gyönyörű védéssel ment. A ZTK újabb és újabb ostromokat indít ellenfele kapuja ellen. A 13. percben szép összjáték után, Kanyó kapásból hatalmas lövéssel megszerzi csapatának a második gólt. A 36. percben Horváth bombalövessel berugja a harmadik gólt is.

A második félidőben a zombori zöldíshérek tovább támadnak és Mészáros már az 5. percben egy szép támadás befejezéseként hatalmas lövéssel újabb gólt ér el. Négy perc múlva Horváth kapásból fordulattal bombagólt lö és ezzel a zomboriak már 5:0-ra vezetnek. A 16. percben érik el a hazaiak egyetlen góljukat. Egy sarokrugás a jobbszélsőre a hálóba fejel. A mérkőzés ZTK támadásokkal ér véget.

A Zombori TK valamennyi játékosa megállta a helyét. Különösen kiemelkedtek: Mócs, aki a mezőny legjobbjává vált, Mészáros, Kanyó Horváth és Peszt. A jánoskalmi csapatból kitűnt a közvetlen védelem, a jobbszélső és a középcsatár.

A „DELVIDÉK” ÚJ REGÉNYE:

? KI A TETTES ?

— Nézze csak barátom, nagyon fáradt vagyok és szeretnék aludni ezen az éjszakán tehát egyedül óhajtánék maradni; hol helyezkedhetnék el a legkényelmesebben?

— Az ember rögtön megértette, miről van szó.

— Ha uraságodnak itt tetszik, tessék itt maradni, leereszteni a függönyöket és én azt hiszem, hogy sikerülni fog az utasokat a többi szakaszkban elhelyeznem.

— Helyes mondta Rambert, most elszivok egy szivart, míg a vonatunk elindul és aztán rögtön nyugvóra térek... Ah! igaz, el ne felejtsem holnap Verrieres előtt felköltöni. Igen mélyen alszom és attól félek, hogy elmulasztom az állomásomat.

— Nyugodt lehet uraságod, gondoskodni fogok arról, hogy Verrieres előtt felébresszem.

— Nagyon helyes, fogja barátom!...

— És Rambert őt frankot nyomott az alkalmazzott kezébe, aki hálálkodva távozott.

— Rambert István egyedül maradván, megtette előkészületeit. Lehuzta az ernyőt a lámpára, ezután a folvosóra lépve, a szivar kékes füstjével érdeklődve nézte a szomszéd vágányon álló vonat utolsó előkészületeit. Az utasok most már futva érkeztek, hogy le ne késsenek, a buszok megkezdődtek, ajtók csapdosása hallatszott meg az árusok egyhangú kiáltása:

— Párna, takaró, hirlapok!

— Azután éles füttyező hangzott fel, a forgalmi főnök jeladása az indulásra, amire a mozdony még élesebb füttyre felelt, amit a kerekek csikorgása és lassu, majd folyton erősödő dübörgés követett. A gyorsvonat kirobogott az állomásról.

— Ez alatt a vegyesvonat vezetője csodákat művelt. Igen diszkrétan, minden feltűnést kerülve a többi fülkébe terelte az érkező utasokat, hogy ekként biztosítsa nemeslelkű utasának nyugalmát.

Alighogy a gyorsvonat kirobogott, pár perc múlva újra éles füttyező hallatszott és a vegyesvonat is megindult, belemélyedve az alagút tiktózatos sötétségébe.

A beaulieu-i kastélyban a fiatal Rambert Károly éppen befejezte reggeli toaletjét, midőn halk kopogtatás hallatszott ajtaján.

— Károly kelljen föl! háromnegyed öt.

Az ifju diadalmasan válaszolt.

— Már kész vagyok Teréz! két perc múlva lent leszek az étteremben.

— Helyes, felelte a lányka.

Károly didergett a szobába behatól erős hidegtől és a lázas álmatlan éjszakától és kinyitva szobája ajtaját, lábujjhegyen, hogy senkit fel ne ébresszen, lehaladt a lépcsőkön a földszinti étterembe, ahol a lányka meleg reggelivel várta.

— Reggelizzünk gyorsan, mondá a lányka, nem hávozott és elég időnk marad ahhoz, hogy gyalog menjünk az állomáshoz; a járás kissé fel fog melegíteni bennünket. De tudja-e Károly, hogy igazán nagyszerű, kicsoda mesés pontossággal kelt föl? Hogy lehet ez?

— Oh! felelte Károly, nem került nagy fáradtságomba, alig hunytam le szememet az éjszaka!

— Pedig kár volt nyugtalanzkodnia, hiszen megígértém, hogy kopogtatni fogok ajtaján.

— Tudom, de be kell vallanom Teréz, hogy roppantul fel voltam izgatva, folyton az járt az eszemben, hogy ma reggel érkezik meg az apám...

Befejezték a reggelit és fölkeltek, hogy elinduljanak. Teréz kinyitotta a folyosóra vezető ajtót és a két gyermek lehaladt a kertbe vezető lépcsőkön.

Érős, átható hideg és sűrű sötétség fogadta

(5) őket. A fiatal leányka élvezettel szivta be az úde reggeli levegőt, ellenben Károly láthatólag vacogott. Teréz hamiskásan évődött vele.

— Csak nem fél a sötétségtől?

— Félni?... Oh! Kinek néz engem Teréz?

biztosítom, hogy egyedül az álmatlanság és a hidegtől való irtózásom folytán reszketek.

Átkelve a harmatos gyepen, a fiatalok elhaladtak a cselédlakok előtt és kiléptek az országútra. Az istálló előtt egy kocsis készült éppen befogni, midőn Teréz odaszólt:

— Ne siessen János, gyalog megyünk az állomáshoz, maga pedig utánunk fog jönni. Csak arra vigyázzon, hogy a vonat érkezésekor már ott legyen.

Az ember beleegyezőleg intett és a fiatalok megindultak az országúton a vasuti állomás felé.

Egy ideig szótlanul haladtak egymás mellett és a sötét éjszaka csöndjét mi sem zavarta meg, mint a lépteik alatt keményre fagyott hó csikorgása.

Teréz törte meg csöndet.

— Képzem, Károly, mennyire örülhet, hogy a papáját viszontláthatja. Nemde régóta nem látta?

— Jó három éve, felelte Károly komor hangon... akkor is Amerikából tért vissza és alig láttam három percig. Azelőtt sokat utazgatott Spanyolországban.

— Bizonyára meg lesz lepve, ha meglátja, mennyire megváltozott?

— Oh! felelte az ifju, szomorú de való, hogy én és apám ugyyszólván alig ismerjük egymást.

— Ugy van és amint nagyanyám mesélte, önt jóformán anyja egyedül nevelte föl?

A fiatal Rambert Károly szomorú fejbólintással felelt, mondva:

— Jobban mondva senki sem nevelt föl! Ugy nőttem fel, mint a vadvirág! Tudja-e Teréz, hogy amily messzire visszanyulnak emlékeim, nem vagyok képes szüleim alakját magam elé képzelni, olyan elmosódottak az alakjaik. Szerettem őket, de egyszersmind félelmet is gerjesztettek bennem... végre ma talán először megismerem apámat.

(Folytatása következik).

NB-I eredmények

A Fradi nagy győzelme

FERENCVÁROS—MÁVAG 9:0 (3:0)

A Ferencváros erősen tartalékos csapatában hosszú idő után ismét játszott Kiszely és Tirai. Játékukkal sokat nyert a bajnokságot. Különösen Kiszely árult el remek formát és a gólok közül ötöt ő rugott. A MÁVAG dicsőreget érdemel lelkes játékaért. A 14. percben Kiszely megszerzi a vezetést (1:0), a 35. percben ismét a válogatott összekötő eredményes, majd a 42. percben tizenegyesből ismét Kiszely rug gólt (3:0). A szünet után a 2. és 14. percben Finta eredményes (5:0), a 23. percben Sárosi III. szép fejesgóljával 6:0 az eredmény. A 38. és 39. percben Kiszely rug gólokat, a végeredményt a 40. percben Sárosi III. állítja be (9:0).

UJVIDÉK—DIÓSGYŐR 3:3 (2:1)

A diósgyőriek pontvesztése nagy meglepetés. A legjobb délvidéki csapat ellen teljes erőbedobással játszottak a második félidőben.

WMFC—SZEGED 3:0 (1:0)

A bajnokság élen álló Szeged nagy csatlódást keltett Csepelen. 10.000 néző előtt nem tudta szokott jó és gólképes játékát bemutatni a tiszaparti csapat. A WMFC megérdemelten szerezte meg a két pontot. A 14. percben Szabadkai megszerezte a vezetést (1:0). A szünet után Kiss II. és Szabadkai rugott újabb gólt. A szegedi csatár sor gólképtelen volt és minden játékos mélyen formája alatt játszott, csak Baróti lehet dicsérni.

LAMPART—UJPEST 3:3 (3:1).

A lelkes Lampart megérdemelten vitte haza az egy pontot Ujpestről.

GAMMA—ELEKTRIMOS 3:1 (1:1).

Az egységesebb és lelkesebb Gamma értékes győzelmet aratott az Elektromos egyenlítetté, a második félidőben a Gamma feljött és Patkó, majd Tóth révén megszerezte a győzelmet.

KOLOZSVÁR—NAGYVÁRAD 5:3 (0:3)

A nagyváradiak csak egy félidőn át bírták az iramot. A második félidőben kiűtközött a csapat minden hibája. A Kolozsvár a szünet után fölénybe került és simán győzött.

SZVE—KISPEST 2:2 (1:2).

A bajnokság utolsó és utolsóelőtti helyezettje kemény küzdelmet vívott. Az eredmény igazságos.

SBTC—SZOLNOK 4:4 (3:2)

A szolnoki csapat visszament formájában, viszont a salgótarjániakat sokat javultak az utolsó héten. A salgótarjáni csapat kétszer vezetett.

NB II és NB III

ZAK—PÉNZUGYI 2:2 (1:0).

Zenta. 800 néző. Vezetete: Szijjártó. Az első félidőben a zentai csapat állandó fölényben játszik, de Bach mindent ment. Szünet után kiegyensúlyozottabb a játék. A Pénzügy a második félidő utolsó percében egyenlített. Góllövő: Ujházi, Lázár 11-esből, ill. Ondrus (2). Jó: Körösi (a mezőny legjobbja), Tábori, Istvánfi, Lázár, ill. Bach, Retkes, Kéri és Ondrus.

SFAC—SZABADKAI VAK 1:1 (1:0).

Az első félidőben kiegyensúlyozott játék folyt. Szünet után a SzVAK fölénybe került és ekkor a győzelmet is megszerezte hetre volna. Góllövő: Németh (11-esből), ill. Kecskés, Jó: Balogh I., Szernyi, Németh és Sebes, ill. Pertics, Jakab II., Demeter és Kecskés.

KAFC—TOPOLYAI SC 2:1 (1:1)

Szép, izgalmas mérkőzés a hazai csapat megérdemelten győzött.

PVSK—APATIN 0:0

Pécs. Vezetete: Domján. Alacsony színvonalú játék. A PVSK lélek nélkül játszott. Jó: Kófalvi, Leipán, ill. Menráth, Borsos.

SZEAC—UJVIDÉKI MÁV 8:1 (4:0)

Szeged. 1000 néző. Vezetete: Somoskövi. A szegedi csapat végig nagy fölényben játszott s megérdemelten szerezte meg a győzelmet még ilyen arányban is. Góllövő: Kolozsi (3), Kovács II. (2), illetve Lépés I. Jó: Tóth III., dr. Kolozsi, Molnár, Solt és Kovács II. illetve Kohárszky, Lépés I. és Augusztin II.

—//—

Zombori MTE—Zombori TK II. 2:1 (2:0)

Játékvezető: Nyári. Az első félidőben a munkáscsapat két gólt ér el az indisponál tan játszó ZTK-fiatalok ellen. A második félidőben a ZTK erősen feljavul, szép támadásokat vezet ellenfele kapuja ellen, a 24. percben Molnár révén be is rug egy gólt, kiegyenliteni azonban a csatárok gólképtelensége miatt nem képes.

Topolai SC Ib—Ujvidéki VAK Ib. 7:2 (5:1) II. osztályu bajnoki. A topolyai csapat megérdemelten győzött.

ZENTA: Temerini TC—ZAK II 5:0 (3:0) I. o. Vezetete Vidra. Góllövő: Toldi (3) és Sörös (2).

SZABADKA: Ujszegedi TC—SzTC 0:0 I. o. Vezetete: Szabó. SzAK—SzAFC 3:1 (0:0) I. o. Vezetete Solti. Sz. Törekvés—SzSE II. 4:1 (2:1). II. o. Vezetete: Sibalics.

Országos Katolikus Nagygyűlés

Az Actio Catholica Országos Elnöksége a Püspöki Kar hozzájárulása után október 4—7. napjaira összehívta a fővárosba a 29. Országos Katolikus Nagygyűlést.

Ezek az évenként visszatérő nagygyűlések sohasem voltak merő demonstrációk, vagy fényes ünnepségek sorozata csupán. Bár ha csak ezek lettek volna is, még akkor sem becsülhetnők le jelentőségüket. De többet jelentettek, mint a katolikus erők demonstratív felvonulását vagy fényes ünnepségekben történő fellobogtatását.

A katolikus nagygyűlések mindig történelmi dokumentumokat jelentettek a magyar katolicizmus életében. Belőlük mint dus forrásból buggyantak ki a katolikus megújulás újabb és újabb tényei, mozgalmi, intézményei, vállalkozásai. Róluk, mint gigantikus szószerzők, emelkedtek fel Zichy Nándor, Prohászka Ottokár, Bangha Béla, Buttykay Antal, Tóth Tihamér s a magyar élet többi lángoszlópa, hogy utat nyissanak, célokat tűzzenek, számon kérjenek és lelkesítsenek. Az Actio Catholica megszervezése óta jelentőségük különösen megnőtt, mert a magyar katolicizmust úgy vonultatja fel a közvélemény előtt, mint egy séges célok irányában egységesen menelő, ereje, érdeme és nélkülözhetlensége tudatára ébredt, megszervezett hadsereget.

A múlt évben a körülmények nem engedték meg a Nagygyűlés összehívását. Bár a viszonyok ma is nehezek, mégis az Actio Catholica Országos Elnöksége úgy vélte, hogy nem hagyhatja az országot a katolikus nagygyűlések irányító és felemelő hatása nélkül.

Utolsó Nagygyűlésünk óta, mely az Eucharisztikus Világkongresszus első évfordulója is volt, a csonka ország területileg ismét megnagyobbodott. Észak és északkelet után délkelet és dél része is visszatért Szent István országához.

Idei nagygyűlésünkön elsősorban ezt a nagy küldetést köszönjük meg a Gondviselésnek és az ennek nyomában járó területgyarapodást. Nem mulaszthatjuk el a tényekből folyó következmények levonását sem és megvizsgáljuk, hogy az ország területi gyarapodása egyúttal a magyar katolicizmus erőtlenségét jelenti-e a nemzeti lét szolgáltatásában. A magyar jövőt Szent István Jobbja. Ez az épenmaradt szent jobb azonban a Krisztus-országhoz és az evangéliumi elvekhez való hűséget jelzi.

Nagy évfordulók fénye világít reánk. Szent László, a tatárjárás, Árpád házi Boldog Margit 9 és 7 évszázados fordulója s a Rerum Novarum 50 éves jubileuma. Nem mehetünk el szótlanjul mellettük. Rájuk emlékezve, levonjuk azokat a tanulságokat, amelyeket jelenünknek mondanak.

A keresztény Európát füstbe burkolta a háború, és mélyreható változások elé állította. Ma nagy a kísértés. Keresztény legyen a talpán az, aki nem akarja, hogy a kor vihara magával sodorja. Élesen meg kell rajzolni a katolikus hívő szerepét korunk forgószélében, fel kell gyújtani előt te azt a lángoló meggyőződést, hogy Krisztusra mindenkor és mindenképpen szükségünk van. A szellemi élet zür-zavarában csak úgy, mint a családok szétesésében és a mai világnézeti kavargásban.

A nehéz körülmények miatt az idei Nagygyűlés külsőségben nem lesz oly ragyogó, mint a régebbiek. Belső feszültség, fénygyújtása és utmutatása azonban egyik korábbihoz sem hasonlítható. Jól tesszük tehát azért, ha felutazunk rá s ha feszült érdeklődéssel kísérjük megnyilatkozásait.

Apróhirdetések

„MERKUR”
hat. eng. ingatlanforgalmi és biztosítási iroda.
Hiteltudósítás.
STEFANITS ISTVÁN.
Zombor, Zrinvi (Párizsi) utca 2. TELEFON: 81.
HAZAK. FOLDEK MALMOK. GYÁRAK. IPAR-
TELEPEK, ÜZLETEK, KENDERGYÁRAK, TÉGLA-
GYÁRAK
és mindennemű ingatlan
VÉTELÉST ÉS ELADÁSÁT legkülönsebben köz-
vetíteti.
HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ R. T. —
BUDAPEST kerületi felügyelősége.
A BIZTOSÍTÁS ÖSSZES ÁGAZATAIT eszközöl
legpéldásabb alapon. a-553

PÉKEKNEK, fűszere-
seknek, hitelesített ör-
lemény raktárkönyv.
henteseknek husforgal-
mi adókönyv kapható
Zombor, Városháza ut-
ca 2. Uj ratfik (lánc
sarkán). a-634-f

Patkányokat, egere-
ket, sváb, orosz és po-
loskákat, biztos siker-
rel kiirtom. Más állat-
ra nem veszélyes szer-
rel, garancia mellett.
Jankovich János, Ba-
lassagyarmat. a-642-f

29 háztelek, mely vil-
lanegyed alapításához
rendkívül alkalmas, el-
adó. Érdeklődni: Be-
nya Antalnál, Kalap
utca 39 szám alatt.
a-654

Cukrászdai kiszolgáló-
lányt, valamint egy
férfimunkaerőt, ki az
asztalos-munkához is
ért, keres. Vadászkrút
szálloda, Zombor.
a-660

Jómunkás asztalos-
segéd állandó munká-
ra felvétetik. Jozics
Imre műbutor-asztalos-
nál, Zombor, Széche-
nyi krt. a-661-f

Kiadó a város köz-
pontjában, utcára nvi-
lő, száraz, nagy pince-
helyiség (a volt dalmát
borpince) Bővebbet:
Mírolyub Egvesület
gondnoknál. a-651-f

SZŐLŐPÉST, szőlő-
zuzót vennék 200—500
liter nagyságban. Aján-
latot: Paicsits borke-
reskedő címére. Zom-
bor, kérem. a-649-f

Megvételre keresek
használt, de jókarban
levő mozi-székeket.
Cím a kiadóban. a-665

Egy illatszertár jól
szortirozott ÁRUKÉSZ-
LETE, más vállalkozás
miatt, egészben eladó.
Cím a kiadóban. a-640

Munkát kaphat, egy
önálló, nagymunkás
szabóság. Littvay Já-
nos férjiszabó. Zom-
bor, Petőfi utca 4.
a-667-f

Butorozott szoba, ki-
adó magános, idősebb
urinőnek. Bővebbet:
Bogisits Kató rőfősüz-
letében, Zombor. Tre-
fort utca. a-637-f

Zomborban, vagy kör-
nyékén pékséget kere-
sek berbe, vagy meg-
vételre. Ajánlatokat:
Krocker sütőde, Vasas
(Baranya vm.) címre
kérek. a-635-f

Ujságárusítókat ma-
gas jutalékkal és fix-
fizetéssel felvesz: Kö-
röm Testvérek. Zom-
bor, városi pavillon.
a-672

Eladó 15—16 HP szí-
vógáz, fekvő motor.
Megtekinthető: Kova-
csicsnál, Zombor Ber-
csényi ut 44. a-671-f

Szépen butorozott
száraz szoba, lehetőleg
nőnek (tisztviselőnő,
tanárnő) kiadó. Zom-
bor, Aranvgerenda ut-
ca 9. a-673-f

DÉLVIDÉK

politikai naplaj

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhá

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén